

Utfasning av fossila bränslen i stadsmiljöverksamheten

- Redogörelse

Bakgrund

Stadsdelsnämnderna ska redogöra för hur långt arbetet kommit med utfasning av fossila bränslen i stadsmiljöverksamheten, i så väl upphandlingar som egen regi, för att nå en fossilfri organisation 2030.

Redogörelsen ska lämnas som en bilaga till tertialrapport 2.

Rapporten ska följa denna struktur:

1. Nuläge
2. Pågående aktiviteter och åtgärder
3. Planerade aktiviteter och åtgärder 2025-2026
4. Långsiktig planering 2027-2030

1. Nuläge

Stadsmiljöverksamheten inom Skärholmen stadsdelsnämnds rådighet bedrivs huvudsakligen i egen regi, med egen anställd personal och egna fordon, maskiner och redskap. Vissa delar av stadsmiljöverksamheten handlas upp på entreprenad, bland annat vinterväghållning, trädvård, anläggningsarbete och skötsel av plaskdammar.

Egen regi

Parkdriften i egen regi förbrukar fossila bränslen genom fordon, maskiner och redskap. Fordon, maskiner och redskap köps in genom avtal tecknade av ADDAs inköpscentral, och inköpen omfattas av de miljökrav som ställs inom avtalen. Inköp genomförs av förvaltningen med miljöförvaltningens fleet manager som stöd.

I parkdrift egen regi finns i dagsläget följande fordon, maskiner och redskap som förbrukar fossila bränslen (samtliga drivs med diesel):

- 2 st Jordbrukstraktorer
- 2 st Åkgräsklippare
- 1 st mindre traktor
- 4 st arbetsbilar

Följande fordon är eldrivna:

- 1 st arbetsbil

Parkdriften har 42 st maskinella handredskap (motor- och röjsågar, lövblåsar, häcksaxar, stängsågar, handgräsklippare och jordfräs) varav 23 st är eldrivna.

Entreprenader

De avtal i stadsmiljöverksamheten i Skärholmen som förbrukar fossila bränslen är:

- ”Markarbeten vid parkinvesteringar, större underhållsinsatser och övriga anläggningsarbeten, Söderort” dnr EÅV 2020/117
- ”Årsavtal för natur- & trädvård – Gata, park & natur 2021” dnr T2021-01102
- ”Vinterväghållning på parkvägar inom Skärholmens stadsdelsnämnd” dnr SKHLM 2019/436
- ”Skötsel & drift av plaskdammar, duschar och vattenanläggningar” dnr SKA 2021/446

I samtliga avtal tillämpas *Miljökrav i entreprenader 2018* som tagits fram av Stockholms, Göteborgs, Malmö stad och Trafikverket och beslutats av kommunstyrelsen. I flera av avtalen med tillägget Särskilda kontraktsvillkor för lätta- och tunga fordon i enlighet med Stockholms stads miljömål. För kommande upphandlingar tillämpas den uppdaterade versionen *Miljökrav i entreprenader 2024* enligt beslut KS 2023/1196, med tillägg kring transporter med lätta och tunga fordon enligt KS 2020/1422 och 2021/436.

2. Pågående aktiviteter och åtgärder

Förvaltningen följer kontinuerligt branschens utveckling avseende fossilfria arbetsredskap och maskiner, i nära samverkan med miljöförvaltningens fleet manager.

Egen regi

Förvaltningen genomför under 2024 inköp av en eldriven arbetsbil genom ADDAs ramavtal där staden är avropsberättigade.

Entreprenader

Förvaltningen genomför inga upphandlingar som berör stadsmiljöverksamheten under 2024.

3. Planerade aktiviteter och åtgärder 2025-2026

Egen regi

Förvaltningen planerar för inköp av två eldrivna arbetsfordon under 2025 – 2027. Bilarna kommer köpas in genom ADDAs ramavtal där staden är avropsberättigade.

Entreprenad

Samtliga kommande upphandlingar tillämpar den uppdaterade versionen Miljökrav i entreprenader 2024 enligt beslut KS 2023/1196, med tillägg kring transporter med lätta och tunga fordon enligt KS 2020/1422 och 2021/436.

Gemensamma miljökraven är obligatoriska för alla nämnder och bolag och främst avsedda för upphandling av bygg- och anläggningsentreprenader (arbeten som grundläggning och anläggning, drift och underhåll.) För Skärholmens stadsdelsförvaltning betyder det exempelvis att vid genomförande av ny upphandling av vinterväghållning för parkmark (under 2025) kommer vi tillämpa dessa krav i kombination med stadens krav på lätta och tunga fordon.

Vid genomförande av nya gemensamma upphandlingar inom stadsmiljöverksamhet kommer den nämnd som är ansvarig för upphandlingen se till att nya miljökrav ställs och följs upp av nämnden under avtalstiden.

4. Långsiktig planering 2027-2030

Även vid framtida upphandlingar/inköp av arbetsmaskiner avsedda för egen regi kommer förvaltningen ta hänsyn till miljökrav. Staden har i dag inga egna krav för arbetsmaskiner utöver de som finns i gemensamma krav för entreprenader. Vid upphandlingar/inköp av arbetsmaskiner kommer förvaltningen överväga att ställa krav att arbetsmaskin större än 19 KW ska vara en nollutsläppsarbetsmaskin. All handhållen utrustning som förvaltningen kommer köpas in ska gå på el och alla maskiner upp till 10 KW ska vara eldrivna.

Förvaltningens bild är att fossilfria alternativ för större jordbrukstraktorer saknas i nuläget, om man bortser från HVO100. Jordbrukstraktorer används för utförandet av vinterväghållning, flytt av ris/trädrester, löv, hö, utförande av slätter, släntklippning samt hantering av tunga tjuvtippar/dumpningar.

Det pågår diskussion inom förvaltningens Risk- och sårbarhetsarbete kring om en mindre andel arbetsbilar med HVO100 krävs för att säkerställa den del av stadsmiljöverksamheten som klassas som samhällsviktig i händelse av långvarigt elavbrott.